

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 99/2013-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. februára 2013 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti K. s. r. o., P., zastúpenej spoločnosťou I. s. r. o., K., v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. M. K., pre namietané porušenie jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10 Sžr/174/2011 z 10. októbra 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti K. s. r. o. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. decembra 2012 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti K. s. r. o., P. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej spoločnosťou I. s. r. o., K., v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. M. K., pre namietané porušenie jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2

Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 10 Sžr/174/2011 z 10. októbra 2012.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti uviedla:

«... Dňa 25. októbra 2012 bolo našej spoločnosti doručené uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 10. októbra 2012, sp. zn. 10 Sžr/174/2011, ktorým Najvyšší súd Slovenskej republiky ako odvolací súd potvrdil uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 27. septembra 2011, č. k. 1 S/107/2011-11, v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Prešove zo dňa 24. októbra 2011, č. k. 1 S/107/2011-16, a rozhodol o trovách odvolacieho konania. Uvedeným uznesením Krajského súdu v Prešove ako súdu prvého stupňa bolo zastavené konanie o preskúmaní rozhodnutia Mesta P. zo dňa 30. decembra 2009 označené ako „Návrh na zápis vecného bremena do katastra nehnuteľností – záznamom“, zaznamenané v katastri nehnuteľností na LV č. 1217 pre k. ú. N. záznamom Správy katastra P. zo dňa 27. apríla 2010, č. Z 1819/10.

V podstate z rozhodnutí súdov oboch stupňov vyplýva, že rozhodnutie Mesta P. - návrh na zápis vecného bremena nie je rozhodnutím, ale správnym rozhodnutím, preskúmateľným súdom, je až samotný záznam Správy katastra P...

4. Vychádzajúc z právnej úpravy záznamu ako evidenčného úkonu, ktorý nemá vplyv na vznik, zmenu ani zánik práv k nehnuteľnostiam, a teda v zmysle výslovnej právnej úpravy ho zrejme nemožno považovať za správne rozhodnutie, hľadali sme, pri podaní žaloby, taký úkon, ktorý povahu správneho rozhodnutia má. V súlade s publikovanou judikatúrou Ústavného súdu Slovenskej republiky, citovanou v bode 3 nášho odvolania, sme dospeli k záveru, že v prípade núteného obmedzenia vlastníckeho práva sa o takomto obmedzení skutočne musí rozhodnúť. Zásah do nášho vlastníckeho práva tak nevyhnutne musí mať povahu správneho rozhodnutia (nejedná sa o nezákonný zásah v zmysle piatej časti piatej hlavy O. s. p.).

5. Činnosť správy katastra vo vzťahu k vykonaniu záznamu je pritom podstatne obmedzená: podľa § 36 katastrálneho zákona správa katastra iba posúdi, či je predložená verejná listina alebo iná listina bez chýb v písaní alebo počítaní a bez iných zrejmych

nesprávností a či obsahuje náležitosti podľa tohto zákona, a ak je verejná listina alebo iná listina spôsobilá na vykonanie záznamu, správa katastra vykoná záznam do katastra. S inštitútom záznamu sa teda stretávame najmä v prípadoch, keď sa o vzniku, zmene alebo zániku práv a povinností k nehnuteľnostiam už prv rozhodlo iným rozhodnutím, ktorého obsah sa do evidencie nehnuteľností prenáša takouto formou. Samotný záznam nie je rozhodnutím, ktorým by sa menili právne pomery alebo tieto sa autoritatívne zisťovali. Tým len zdôrazňujeme, že samotným správnym rozhodnutím v danom prípade bol úkon Mesta P. (a rozhodne ním nemohol byť záznam vykonaný Správou katastra P., nakoľko tento nemá vplyv na vznik, zmenu ani zánik práv k nehnuteľnostiam v zmysle § 5 ods. 2 katastrálneho zákona).

6. Odvolací súd nám nedal špecifickú odpoveď na naše argumenty uvádzané v odvolaní, a to osobitne na argumenty uvádzané v bode 3 nášho odvolania, na ktoré z tohto dôvodu v plnom rozsahu poukazujeme. Považujeme preto jeho rozhodnutie za nepreskúmateľné, čo je porušením práva na spravodlivé konanie v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

7. Zároveň poukazujeme na našu argumentáciu uvádzanú v odvolaní, najmä na bod 3 nášho odvolania, pričom tvrdíme, že právne posúdenie veci všeobecnými súdmi, v dôsledku ktorého sa súdy odmietli vecne zaoberať našou žalobou, je nesprávne, a teda nám bol odňatý prístup k súdu v rozpore s čl. 6 ods. 1 Dohovoru a čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky.

8. Z hľadiska opatrnosti na tomto mieste opakujeme argumentáciu uvádzanú v bode 3 nášho odvolania nasledovne:

Inštitút zákonného vecného bremena podľa § 4 ods. 1 zákona č. 66/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov vznikajúceho zo zákona vo verejnom záujme nemá povahu súkromnoprávneho inštitútu, ale v sebe zahŕňa významné verejnoprávne aspekty. Rovnako tak úkon Mesta P. smerujúci k jeho zápisu do katastra nehnuteľností nemá povahu púheho návrhu, ktorý by mohla naša spoločnosť prosto odmietnuť, ale tento úkon vyvolal právne účinky, prejavujúce sa v zápise navrhovaného vecného bremena do katastra nehnuteľností. Tvrdíme, že úkon Mesta P. je rozhodnutím správneho orgánu, ktorý musí byť preskúmateľný súdom v správnom súdnictve...»

Podľa názoru sťažovateľky uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 10 Sžr/174/2011 z 10. októbra 2012 bolo porušené jej základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru tým, že najvyšší súd potvrdil uznesenie Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 1 S/107/2011-11 z 27. septembra 2011 v spojení s opravným uznesením č. k. 1 S/107/2011-16 z 24. októbra 2011. Sťažovateľka považuje uvedené uznesenie najvyššieho súdu za arbitrárne z dôvodu, že podľa jej názoru návrh na zápis vecného bremena do katastra nehnuteľností záznamom z 30. decembra 2009, ktorý podalo mesto P., vykazuje znaky rozhodnutia, keďže vecné bremeno predstavuje obmedzenie vlastníckeho práva sťažovateľky a k tomu môže dôjsť jedine rozhodnutím, a preto tento návrh na zápis vecného bremena do katastra nehnuteľností záznamom z 30. decembra 2009 bol podľa názoru sťažovateľky spôsobilým predmetom prieskumu v rámci správneho súdnictva.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľka žiada, aby ústavný súd vydal tento nález:

„Základné právo sťažovateľky na súdnu a inú právnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd bolo porušené v konaní pred Najvyšším súdom Slovenskej republiky, sp. zn. 10 Sžr/174/2011.

Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 10. októbra 2012, sp. zn. 10 Sžr/174/2011, a uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 27. septembra 2011, č. k. 1 S/107/2011-11, v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Prešove zo dňa 24. októbra 2011, č. k. 1 S/107/2011-16, sa zrušujú a vec sa vracia na ďalšie konanie.

Sťažovateľke sa priznáva náhrada trov právneho zastúpenia v sume 323,50 €, ktorú je Najvyšší súd Slovenskej republiky povinný vyplatiť na účet Advokátskej kancelárie I. s. r. o., K., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde.

Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti podľa ustanovenia § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde skúmal, či v danom prípade nejde o zjavnú neopodstatnenosť.

Za zjavne neopodstatnenú možno považovať aj takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (III. ÚS 175/03).

Ústavný súd vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru považuje za potrebné pripomenúť, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (*mutatis mutandis* I. ÚS 13/00).

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu ústavné právo na súdnu ochranu však neznamená právo na úspech v konaní pred všeobecným (občianskoprávnym) súdom, teda

za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech (nevyhovenie návrhu) v konaní pred všeobecným súdom (napr. II. ÚS 4/94, I. ÚS 8/96, III. ÚS 197/02).

Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je taktiež právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (III. ÚS 209/04, III. ÚS 206/06, III. ÚS 78/07). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkom konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napr. IV. ÚS 115/03, II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05).

Ťažiskovým dôvodom, pre ktorý považuje sťažovateľka namietané uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 10 Sžr/174/2011 z 10. októbra 2012 za ústavne nekonformné, je to, že podľa názoru sťažovateľky „*Návrh na zápis vecného bremena do katastra nehnuteľností záznamom z 30. decembra 2009*“, ktorý podalo mesto P., vykazuje znaky rozhodnutia, a preto bol spôsobilým predmetom prieskumu v rámci správneho súdnictva. Sťažovateľka nesúhlasí s názorom najvyššieho súdu, že sa mala brániť podaním žaloby o preskúmanie zákonnosti záznamu správy katastra podľa § 247 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku. Podľa názoru sťažovateľky napadnuté uznesenie najvyššieho súdu je arbitrárne.

Najvyšší súd v odôvodnení napadnutého uznesenia sp. zn. 10 Sžr/174/2011 z 10. októbra 2012 okrem iného uviedol:

„... Krajský súd napadnutým rozhodnutím zastavil konanie, keďže návrh na zápis nie je rozhodnutím v zmysle § 244 ods. 2 O. s. p. a žalovaný - mesto P. nebol v pozícii vykonávateľa štátnej moci, ale v pozícii navrhovateľa. S uvedeným záverom krajského súdu sa v plnej miere stotožnil aj odvolací súd. Žalobca podal nesprávne žalobu proti návrhu

na zápis, ktorý sám o sebe nijakým spôsobom nezasiahol do jeho práv - išlo iba o návrh zo strany žalovaného, o ktorom rozhoduje správa katastra, t. j. príslušný správny orgán na úseku katastra nehnuteľností katastrálneho zákona. V preskúvanom prípade rozhodla príslušná správa katastra o podanom návrhu na zápis tak, že záznamom č. Z-1819/10 zapísala do katastra nehnuteľností na pozemku parc. KN - C 3094 v k. ú. N., zapísaného na LV č. 1217, vecné bremeno v prospech žalovaného v zmysle zákona č. 66/2009 Z. z...

Až uvedeným záznamom č. Z-1819/10, vykonaným Správou katastra P., bolo dotknuté vlastnícke právo žalobcu a žalobca mal v prípade, že sa chcel proti tomuto zásahu do svojho práva brániť, podať na krajský súd žalobu podľa § 247 a nasl. O. s. p. na preskúmanie zákonnosti tohto záznamu. Odvolací súd poukazuje na vyššie uvedené princípy generálnej klauzuly a negatívnej enumerácie, ako aj na skutočnosť, že hoci záznam nemá formu rozhodnutia, bol jednoznačne vydaný orgánom štátnej správy (správou katastra) pri uplatňovaní jeho právomoci a nemožno poprieť, že vykonaním záznamu o vzniku vecného bremena k nehnuteľnostiam vo vlastníctve žalobcu a to v prospech tretej osoby (žalovaného), jednoznačne došlo k zásahu do práv žalobcu. Preto podľa názoru odvolacieho súdu podlieha súdnemu prieskumu záznam správy katastra...“

Po preskúmaní napadnutého uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 10 Sžr/174/2011 z 10. októbra 2012 ústavný súd konštatuje, že jeho odôvodnenie je dostatočné a zrozumiteľné. Najvyšší súd podľa názoru ústavného súdu dostačujúco vysvetlil, prečo potvrdil uznesenie krajského súdu č. k. 1 S/107/2011-11 z 27. septembra 2011 v spojení s opravným uznesením č. k. 1 S/107/2011-16 z 24. októbra 2011, pričom jeho závery možno považovať z ústavného hľadiska za akceptovateľné a udržateľné. Najvyšší súd v napadnutom uznesení zaujal stanovisko k námietkam sťažovateľky, najmä pokiaľ ide o skutočnosť, prečo „Návrh na zápis vecného bremena do katastra nehnuteľností záznamom z 30. decembra 2009“, ktorý podalo mesto P., nevykazuje znaky rozhodnutia, a teda nemôže byť predmetom prieskumu v rámci správneho súdnictva.

K námietke nevysporiadania sa so všetkými skutočnosťami uvádzanými sťažovateľkou v jej odvolaní proti uzneseniu krajského súdu ústavný súd v súlade so svojou konštantnou judikatúrou uvádza, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky

nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka konania na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05).

Pretože namietané uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 10 Sžr/174/2011 z 10. októbra 2012 nevykazuje znaky svojvôle a je dostatočne odôvodnené, ústavný súd nie je oprávnený ani povinný tieto postupy a hodnotenia nahrádzať (podobne aj I. ÚS 21/98, III. ÚS 209/04) a v tejto situácii nemá dôvod zasiahnuť do právneho názoru najvyššieho súdu.

Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojim vlastným. V konečnom dôsledku ústavný súd nie je opravným súdom skutkových omylov a právnych názorov všeobecného súdu. Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci všeobecného súdu je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecných súdov, ktoré sú „pánmi zákonov“, v zmysle citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor všeobecného súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom v okolnostiach daného prípadu by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu predmetná interpretácia týchto právnych predpisov najvyšším súdom takéto nedostatky nevykazuje.

S poukazom na to, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, II. ÚS 229/07, I. ÚS 265/07,

III. ÚS 139/08), ústavný súd sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. februára 2013